

INPÅ LIVET

HEDNISK TRO · DEL 1

Redaktör: Maria Werner
E-post: inpalivet@sydsvenskan.se Telefon: 040-28 12 00
Postadress: Inpå livet, Sydsvenskan, 205 05 Malmö

Beatrice Håkansson lyfter den symboliska ringen mot himlen. Nu har de alla, Kersti Wetterling, Rune Forsén, Björn Håkansson och gydjan själv, trätt in i vårblotets heliga cirkel.

Blotlaget firar vårens ankomst

Efter en symbolisk tvagning kliver de in i ringen, välkomnar asaguden Balder och den spirande växtligheten. Det hedniska nyåret är här och Forn sed håller vårblot.

KJUGEKULL

■ Beatrice Håkansson lyfter hornet och tre blåstötter ljuder över backsletten i Kjugekulls naturreservat i nordöstra Skåne. Med en höjd runpydd trähammare i näven vänder hon sig i tur och ordning mot de olika väderstrecken, och mot himmel och jord.

– Låt makterna vara med oss och fylla hela vårt väsen med sina krafter.

De fyra hedningarna står innanför en cirkel av stora stenar, en domarring från järnåldern. Solen är skarp. Samtidigt sveper en iskall vind in från norr.

– Det är tydligt hur krafter nu möts. Värme och kyla, ljus och mörker, liv och död. Det är förändringarnas tid. Vi träder nu in i en ljusare era, säger Beatrice Håkansson och vän-

BERÄTTA

■ Har du erfarenhet av hednisk tro? Mejla inpalivet@sydsvenskan.se.

NÄSTA AVSNITT

■ Häxan Emma Jonsson säger sig förstå djur och natur, kunna lyssna in avlidna släktingar och utföra magiska riter.

der ansiktet mot solguden Sunna som tillsammans med fruktbarhetens Freja ska få vårens fröer att gro.

– Också för vår personliga utveckling kan vi lyssna till våren. Vi vill ju blomma och grönska.

Beatrice Håkansson är undersköterska inom äldreomsorgen i hemorten Bromölla.

Hon är också nybliven gydja, en form av präst i samfundet Forn sed, ett trossamfund för dem som på olika sätt utövar nordisk naturreligion. Med utgångspunkt i hedniska och folkliga seder vill de vara ett andligt alternativ för människor i dag.

– Hos oss får man dyrka vad man vill inom den skandinaviska tron och seden, inte bara asagudarna, säger Beatrice Håkansson.

Tipsa oss!

Har du egna berättelser eller förslag på människor och ämnen vi bör skriva om så är du välkommen att e-posta, skriva eller ringa. Jag ser fram emot att höra av dig!

MARIA WERNER, REDAKTÖR

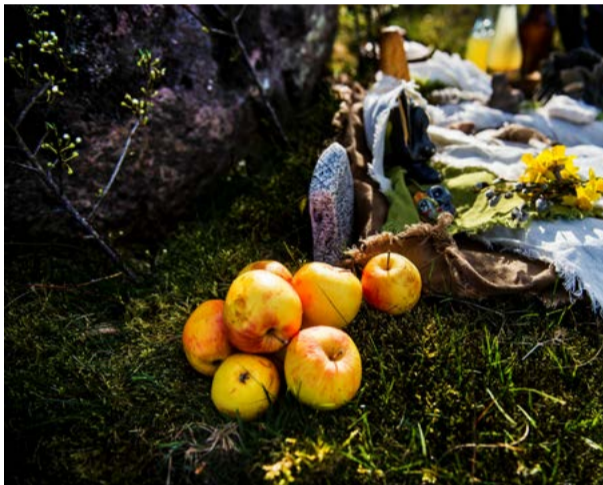
Följ Inpå livet och diskutera artiklarna på Facebook.com/inpalivets

Följ Inpå livet på Instagram: inpa_livet

Tre hornstötningar markerar blotets början och slut. "Det krävs övning för att få till ett bra ljud", säger Beatrice Håkansson.

På offeraltaret: Äpplen från egna trädgården, hemsydd påsar med hampaför och en täljd Freja med en fallossymbol.

Björn Håkansson håller upp sitt hembrygda mjöd i Rune Forséns horn. I coronatider tar blodtagarna med egna horn.

Lockar både naturvän och nationalist

Intresset för heden-
dom har vuxit markant. Religionsforskaren Fredrik Gregorius ser flera orsaker: vikingatidens plats i populärkulturen, ökad nationalism och sökandet efter ekologisk andlighet.

– Det är en väldigt komplex miljö med olika ideologi och uppfattningar som lockar folk med helt olika bakgrund. Här finns både machomännen och gröna vågen-människorna, för att spetsa till det, säger Fredrik Gregorius, lektor vid Linköpings universitet.

Nordisk hednisk tro är ett samlingsbegrepp för asatro och andra förkristna trosföreställningar och uppkom som ett nyreligiöst fenomen på 1960-talet. Numera är det en global religion, säger Fredrik Gregorius, och nämner USA, Mexiko och flera sydamerikanska länder. För de sistnämnda har intresset tydliga kopplingar till vikingatidsvarmen.

– I Norden finns en mer naturlig koppling, ett sökande efter rötter och en form av genuin andlighet och ett ideal som anses vara mer i harmoni med naturen.

I dag är runt 2000 svenskar organiserade hedningar. Det största samfundet är NAS, Nordiska asatrosamfundet, följt av Samfundet

forn sed. Medan det första vänder sig till just asatroende är det andra bredare med en mer naturreligiös, holistisk inriktning. Forn sed missionerar inte och har en mjukare framtoning. NAS vill se gudsstatyer och hedniska äldreboenden. Visionen är att bli den nya religionen för svenskarna.

– Inom NAS finns tankar om att asatron skulle vara det nordiska folkets naturliga religion och att vi inte är fullständiga människor förrän vi hittar våra rötter. Själva lyfter de upp att de är opolitiska, men det går inte att förneka att det finns en koppling till etnocentrism och nationalism, vilket också har lett till viss splittring.

– Forn sed har däremot inga sådana tendenser, utan tar tvärtom tydligt avstånd.

Precis som i andra religioner finns vitt skilda tolkningar av de gamla texterna om asagudarna och fornnordisk symbolik. De har bland annat använts av nazister och Nordiska motståndsrörelsen.

– Håvåmal presenteras av mer rasideologiska som bevarandet av den ariska rasens visdom. Men många hedningar lyfter fram textens ideal om gästfrihet och tolkar in det som solidaritet med flyktingar.

HANNA WELIN

inpalivet@sydsvenskan.se

För snart två år sedan var hon med och grundade Branthalla blotlag, en lokal del av Forn sed som bland annat håller blotceremonier vid det förkristna årshjulets åtta högtider.

– Vi är inte alls nationalistiska. För oss, och för mig, är det viktigt att alla har samma värde, oavsett hudfärg, kön och sexualitet.

Beatrice Håkansson beskriver sig själv som "religiöst bred". Efter många år av andligt sökande och utforskande av världens religioner, kom hon så småningom att vända sig hemåt.

– Jag insåg att jag inte behövde leta någon annanstans. Det jag sökt finns här, i en religion och sed som sträcker sig flera tusen år tillbaka.

Allt – människor, djur och natur – hänger sam-

man, menar Beatrice Håkansson, "som ett enda stort nät". Men under modern tid har vi fjärrmat oss och tappat kontakten med naturen och dess krafter, roffat och skövlat och rubbat hela vårt ekosystem, menar hon.

Nu är klimatkrisen över oss – och dessutom en viruspandemi.

– I dag behövs verkligen de gamla gudarna, så att vi kan ställa världen tillrätta, säger hennes sambo Björn Håkansson.

Han menar att både de gamla mytologiska sagorna om älvor och troll och de nedtecknade berättelserna om asagudarna i Snorre Sturlassons "Eddan" från början av 1200-talet, ska ses som människans sätt att personifiera och ge namn åt naturkrafterna.

– Nu efter vårdagjämningen, exempelvis, dör Höder och Balder föds. De är tvillingbröder och delar egentligen samma kropp, men den ena står för sommarvegetationen och den andra för vintervegetationen.

Ett naturltare är uppbyggt vid foten av en sten, smyckat med forsythia, fruktbarhetssymboler och schamanstavar. Hembrygd mjöd, äpplen och fröer av hampa och solros är utspridda, offrade till naturens makter.

– Vi kan inte bara ta och ta. Vi måste ge tillbaka och visa vördnad, säger blodtagaren Kersti Wetterling.

De fyller sina djurhorn med mjöd, det är dags för blotets bönerunda. Var och en får nu uttrycka sina förhoppningar och tillkalla de

"Jag insåg att jag inte behövde leta någon annanstans. Det jag sökt finns här, i en religion och sed som sträcker sig flera tusen år tillbaka."

Beatrice Håkansson.

makter de särskilt behöver. En av dem är läkegudinnan Eir.

– Jag tänker på corona och hoppas att vi ska klara oss, säger Kersti Wetterling och höjer sitt horn:

– Hell!

– Hell, svarar de andra och Beatrice inflikar snabbt att "hell" är fornnordiska för "var hälsad".

Björn Håkansson säger att hans tankar går till föräldrarna som är i riskgruppen, men säger också att han ser viruset som ett tecken.

– Moder jord har skickat coronan för att vi ska få upp ögonen för naturen. Hur länge har vi haft dagens civilisation? I tvåhundra år? Vad är det i mänsklighetens historia? Vi behöver hitta tillbaka till våra rötter, till jorden som vi levat av i tusentals år.

Han konstaterar att han aldrig sett så många människor vandra runt på Kjugekulls bergknalle som denna dag.

– Coronan har gjort att folk åker hit istället för till köpcentrumen.

Det sista mjödet i hornen hålls ut över gräset, som en symbolisk offerrit. Gydjan Beatrice blåser åter igen i hornet. Nu är vårens makter välkomnade och för blotlaget väntar eftermiddagens gille.

TEXT: HANNA

WELIN
inpalivet
@sydsvenskan.se

FOTO: EMIL

LANGVAD
emil.langvad
@sydsvenskan.se

